

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 344/2020-47

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej Mgr. Ivicou Štiglitz, advokátkou, Šafárikova 8, Rožňava, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019 základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd **porušené boli**.
2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019 **zrušuje a vec vracia** Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Banskej Bystrici **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania 375,24 eur a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 31. marca 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Er 182/2013 z 2. júla 2019 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 344/2020-18 z 8. septembra 2020 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019. Vo zvyšnej časti, teda v časti namietaného porušenia označených práv uznesením okresného súdu č. k. 6 Er 182/2013 z 2. júla 2019 ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Predmetom posúdenia vo veci samej zo strany ústavného súdu je preto už len namietané porušenie označených práv sťažovateľky uznesením krajského súdu.

3. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľka tiež žiada o primerané finančné zadostučinenie vo výške 5000 eur a náhradu trov konania.

4. Z ústavnej sťažnosti, uznesenia okresného súdu, uznesenia krajského súdu, ďalších príloh sťažnosti, pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 6 Er 182/2013, spisu krajského súdu sp. zn. 1 CoE 206/2019 vyplýva nasledovný stav veci:

5. Sťažovateľka bola platobným rozkazom okresného súdu č. k. 3 Ro 422/2011 z 24. februára 2012 vydaným vyšším súdnym úradníkom zviazaná uhradiť [REDAKOVANÉ], 2 603,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 3. júna 2009 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania vo výške 162,50 eur. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 20. novembra 2012. Dlh sťažovateľky mal vzniknúť zo zmluvy o spotrebnom úvere uzatvorenej medzi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a sťažovateľkou 23. marca 2008.

6. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „oprávnená“), podala 22. februára 2013 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie voči sťažovateľke na podklade platobného rozkazu okresného súdu č. k. 3 Ro 422/2011 z 24. februára 2012, v dôsledku čoho súdny exekútor podal okresnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorá bola okresnému súdu doručená 13. marca 2013. Predmetné exekučné konanie je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 6 Er 182/2013. Súdnemu exekútorovi bolo okresným súdom udelené poverenie na vykonanie exekúcie 15. marca 2013.

7. Okresnému súdu ako súdu exekučnému bol 25. septembra 2017 doručený návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinného do 31. marca 2017 v spojení s § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. Sťažovateľka uviedla, že okresný súd porušil ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď nepreskúmal zákonnosť exekučného titulu. Exekučný titul – platobný rozkaz je v rozpore so zákonom, a to s § 172 ods. 9 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Poukázala na skutočnosť, že spotrebiteľská zmluva, na základe

ktorej bol platobný rozkaz vydaný, obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, absentujú v nej náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN, v dôsledku čoho je úver bezúročný a bez poplatkov. Navrhla tiež odklad exekúcie.

8. Okresný súd uznesením návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol. Odklad exekúcie nepovolil. V odôvodnení vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na zastavenie exekúcie konštatoval, že exekučnému súdu neprislúcha vykonať rozhodnutie preskúmať ani meniť, v opačnom prípade by porušil princíp právnej istoty. Ak sťažovateľka bola názoru, že ju platobný rozkaz zaväzuje v rozpore s právom, mala možnosť brániť sa voči nemu podaním odporu. Túto možnosť však sťažovateľka v zákonom ustanovenej lehote nevyužila. Skutočnosti, ktoré existovali pred vznikom exekučného titulu, už v exekučnom konaní nemožno uplatniť. Platobný rozkaz je právoplatný, spĺňa všetky materiálne a formálne podmienky vykonateľnosti. Vo vzťahu k nepovoleniu odkladu exekúcie okresný súd uviedol, že nebola zistená taká skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné očakávať zastavenie exekúcie (§ 56 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku), keďže ani samotný návrh na zastavenie exekúcie súd nevyhodnotil ako dôvodný.

9. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Namietala, že súd má povinnosť skúmať nekalosť zmluvných podmienok ex offa. Poukázala na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „súdny dvor“) z 20. septembra 2018 vo veci C-448/17 ([REDACTED] / [REDACTED], [REDACTED]), smernicu 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“), ktorá zakotvuje, že spotrebiteľ má v každom štádiu sporu požívať záruku, že sudca pristúpi k preskúmaniu prítomnosti nekalých zmluvných podmienok v zmluve. Uviedla: *„Preto v prípade, ak v štádiu vydania platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offa preskúmanie potenciálne nekalej zmluvnej podmienky v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátnu úpravu treba považovať za takú, ktorá je spôsobilá narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13 EHS, ak existuje dôvodné riziko, ktoré môže spôsobiť, že spotrebiteľ sa voči platobnému rozkazu neodvolá alebo mu vzniknú ďalšie finančné náklady spojené s vymáhaním nároku z dotknutej zmluvy, treba takúto ex offa kontrolu súdom vykonať.“* Vyšší súdny úradník, ktorý vydal platobný rozkaz, nekalé zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve nepreskúmal. Okresný súd opomenul povinnosť vyplývajúcu mu z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Konanie súdu bolo v rozpore so samotnou smernicou 93/13/EHS, ako aj ústavnými princípmi, čl. 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, došlo k porušeniu čl. 1 dodatkového protokolu. Poukázala tiež na § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017.

10. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol uznesením č. k. 1 CoE 206/2019 zo 17. decembra 2019 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení uviedol, že sťažovateľka bola v platobnom rozkaze poučená o možnosti podania opravného prostriedku – odporu, ako aj o následkoch jeho nepodania. Právo na podanie odporu nevyužila, preto platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 20. novembra 2012 a stal sa riadnym exekučným titulom. Sťažovateľka v návrhu na zastavenie exekúcie uvádzala okolnosti, ktoré sa týkajú skutkových a právnych zistení zo základného konania, tieto však exekučný súd nie je oprávnený skúmať a meniť. Skúmať možno len okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu.

Pri posudzovaní splnenia predpokladov pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť exekučného titulu (s výnimkou prípadov ustanovených zákonom – napr. nárok zo zmenky). Vo vzťahu k nepripusteniu odkladu exekúcie okresným súdom uviedol, že sťažovateľka síce podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu ako celku, správnosť výroku o nepovolení odkladu však nijakým spôsobom nespochybnila, a preto sa krajský súd obmedzil len na stručné konštatovanie toho, že sa stotožňuje s názorom okresného súdu o tom, že nie sú splnené podmienky podľa § 56 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku.

11. Vec napadla ústavnému súdu 31. marca 2020 a v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodu 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 schváleného 27. mája 2020 na konanie v čase predbežného prejednanía sťažnosti (8. septembra 2020) bol príslušný tretí senát ústavného súdu v zložení Martin Vernarský (predseda senátu) a sudcovia Ivan Fiačan a Peter Straka. Dodatkom č. 2 (z 1. októbra 2020, ktorý nadobudol účinnosť 5. októbra 2020) k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 došlo k zmene v zložení tretieho senátu tak, že tretí senát pracoval v zložení Martin Vernarský (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Robert Šorl. V zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 tretí senát naďalej pracuje v zložení Martin Vernarský, Peter Straka a Robert Šorl, avšak s tou zmenou, že predsedom senátu je Robert Šorl.

II.

Argumentácia sťažovateľky

12. Sťažovateľka považuje uznesenie krajského súdu za nepreskúmateľné a dôvody v ňom uvedené za prejav svojvôle. Krajskému súdu vytýka, že prevzal právnu argumentáciu okresného súdu a opomenul sa vyjadriť ku skutočnosti, že platobný rozkaz s poukazom na § 172 ods. 9 OSP nemal byť vydaný, a k prekročeniu právomoci súdu pri vydaní platobného rozkazu. Podľa sťažovateľky krajský súd nevyložil zákonné podmienky, na základe ktorých vytvoril svoju právnu úvahu o nemožnosti preskúmania exekučného titulu z materiálneho hľadiska. Sťažovateľka uvádza, že v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu namietala nezákonnosť vedenia exekúcie vzhľadom na nezákonnosť exekučného titulu, nepreskúmateľnosť a svojvôľu uznesenia okresného súdu, poukazovala na rozhodnutie ústavného súdu č. k. II. ÚS 114/2015, rozsudok súdneho dvora vo veci C-448/17. Skutočnosť, že sťažovateľka proti platobnému rozkazu nepodala odpor, nemôže zakladať domnienku, že exekučný titul netrpí vadami a že nárok ním priznaný je riadne právne podložený. Konaním všeobecných súdov došlo k zásahu do majetkových práv sťažovateľky, konanie krajského súdu je nielen v rozpore s ústavou, inými právnymi predpismi, ale aj so smernicou 93/13/EHS, s ústavnými princípmi, čl. 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Právny názor krajského súdu je v hrubom rozpore s právnou úpravou, došlo k narušeniu princípu právnej istoty, ako aj ochrany spotrebiteľa. Súdny sú povinné v každom štádiu sporu preskúmať, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie. Sťažovateľka tiež uvádza, že platobný rozkaz neobsahuje poučenie o možnosti podať proti nemu odpor a o lehote na jeho podanie. Zmluva o spotrebnom úvere obsahuje neprijateľné podmienky, neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, RPMN

je uvedená nesprávne. Sťažovateľka dosiaľ zaplatila sumu minimálne 6031 eur, ktorá prekračuje celý zmluvný záväzok, keďže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Platobný rozkaz bol vydaný v rozpore s § 172 ods. 9 OSP, zákonnosť tohto platobného rozkazu ako exekučného titulu nebola v exekučnom konaní preskúmaná, aj keď takáto povinnosť súdu vyplýva z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Sťažovateľka argumentuje, že spotrebiteľská zmluva nebola súdom preskúmaná a sťažovateľke ako spotrebiteľke nebola poskytnutá ochrana vyplývajúca jej zo zákonov, ústavy a únijného práva. Majetok sťažovateľky je postihovaný bez opory v právnych predpisoch, dlh voči oprávnenej neexistuje. Tento zásah trvá už 8 rokov.

13. Z uvedeného potom sťažovateľka vyvodzuje, že boli porušené jej práva uvedené v bode 1 odôvodnenia tohto nálezu.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

14. Krajský súd k sťažnosti uviedol, že je nutné dať sťažovateľke za pravdu, že exekučný titul neobsahoval v poučení informáciu o zákonnej lehote na podanie odporu, avšak o možnosti podania odporu a o jeho následkoch bola sťažovateľka riadne poučená. Odpor voči platobnému rozkazu sťažovateľka nepodala ani v dodatočnej trojmesačnej lehote (analogicky podľa § 204 ods. 2 OSP). Opätovným súdnym prieskumom už právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia by zjavne došlo k porušeniu zásady res iudicata a princípu právnej istoty. V tomto smere krajský súd poukázal na rozhodnutie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 104/2019 z 5. novembra 2019, podľa ktorého je možné v exekučnom konaní skúmať len formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu. Krajský súd ako súd exekučný nezistil prekážku materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, nebolo jeho povinnosťou preskúmať, či zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pretože tieto otázky boli predmetom súdneho prieskumu v základnom konaní. Sťažovateľka v základnom konaní nevyužila dostupné prostriedky nápravy. Krajský súd je názoru, že pokiaľ právna úprava vyžaduje podanie odporu s odôvodnením, táto podmienka je splnená už len samotným vyslovením nesúhlasu s povinnosťou uloženou platobným rozkazom. Záujem sťažovateľky o ochranu jej subjektívnych práv vzrástol až v štádiu exekučného konania, čo nemôže byť prekážkou začatia a vedenia exekučného konania. Krajskému súdu je známe rozhodnutie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 55/2011 z 24. februára 2011, z ktorého vyplýva, že exekučný súd je povinný a oprávnený skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, uvedené však platí pre exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Súdny dvor v rozsudku C-347/18 (Salvoni) potvrdil, že ochranu spotrebiteľa nie je nevyhnutné vnímať absolútne a podmieňovať tomu vykonávanie ďalších úkonov vnútroštátnych súdov, a to na úkor zákonného rozsahu oprávnení súdov. Na podporu svojich argumentov krajský súd dal do pozornosti aj rozhodnutie ústavného súdu č. k. III. ÚS 301/2017 z 3. mája 2017. Zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

15. K veci sa vyjadril aj predseda senátu krajského súdu 1 CoE, ktorý uviedol, že v štádiu exekučného konania súdy preskúmavajú len tie okolnosti, ktoré nastali po vydaní exekučného titulu, poukázal tiež na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

16. Zúčastnená osoba, ktorou je [REDAKOVANÉ], v exekučnom konaní vystupujúca v pozícii oprávnenej, sa v ústavným súdom stanovenej lehote k ústavnej sťažnosti nevyjadrila.

III.3. Replika sťažovateľky:

17. Sťažovateľka stanovisko k vyjadreniu krajského súdu v lehote určenej ústavným súdom nezaujala.

18. Podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti, pretože na základe podaní účastníkov a predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 6 Er 182/2013, spisu krajského súdu sp. zn. 1 CoE 206/2019 je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej práv označených v ústavnej sťažnosti je založená na tvrdení o nepreskúmateľnosti, teda nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu a o nesprávnosti, svojvoľnosti právnych záverov krajského súdu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

20. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

21. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

22. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

23. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní v napadnutej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

24. Podľa § 172 ods. 1 OSP účinného v čase vydania platobného rozkazu súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce zo skutočností uvedených navrhovateľom. V platobnom rozkaze uloží odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý platobný rozkaz vydal. Odpor proti platobnému rozkazu sa musí odôvodniť. Ustanovenie § 43 sa nepoužije.

25. Podľa § 172 ods. 9 OSP účinného v čase vydania platobného rozkazu ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

26. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. októbra 2013 (exekučné konanie bolo začaté pred 1. novembrom 2013, pozn.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

27. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku účinného do 31. októbra 2013 exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Podľa § 58 ods 1 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

28. Podľa čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom

29. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľky, ktorou krajskému súdu vytyka nedostatočné odôvodnenie, nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia, ústavný súd uvádza, že predmetná námietka je opodstatnená. Ako už ústavný súd uviedol skôr, všeobecný súd nemusí dať odpoveď na každý argument strany, účastníka konania. Pokiaľ však ide o podstatný argument nemožno akceptovať stav, keď všeobecný súd neposkytne adekvátnu odpoveď, prečo tento argument považuje za nespôsobilý ovplyvniť jeho rozhodnutie. Ústavný súd dospel k záveru, že takýmto podstatným argumentom, s ktorým sa krajský súd opomenul náležite vyrovnáť, je poukaz sťažovateľky obsiahnutý v jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu na rozsudok súdneho dvora vo veci C-448/17, smernicu 93/13/EHS, princíp ochrany spotrebiteľa. Za podstatný ho ústavný súd považuje z ďalej uvedených dôvodov.

30. Podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z uvedeného, je zrejmé, že na úrovni Európskej únie je kladený mimoriadny dôraz na ochranu spotrebiteľa. Za tohto stavu, pokiaľ účastník súdneho konania upozorňuje všeobecný súd členského štátu Európskej únie na okolnosti týkajúce sa jeho postavenia ako spotrebiteľa a upriamuje pozornosť na konkrétnu judikatúru súdneho dvora v oblasti tejto problematiky, je potrebné, aby vnútroštátny súd venoval predmetným argumentom účastníka náležitú pozornosť, riadne sa nimi zaoberal a adekvátne sa s nimi vyrovnal.

31. Súdny dvor rozsudkom C-448/17 rozhodol (bod 2 výroku): „*Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.*“

32. Súdny dvor v odôvodnení rozsudku C-448/17 v bodoch 45 – 46 uvádza:

„... účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offo preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, body 45 a 46).

Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offo preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna

právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54, a z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, bod 52).“

33. Krajský súd vo veci sťažovateľky v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že v exekučnom konaní nie je možné skúmať vecnú správnosť exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz vydaný všeobecným súdom (a nejde o zmenkový platobný rozkaz, pozn.). Podľa krajského súdu sťažovateľka mala možnosť brániť sa voči platobnému rozkazu podaním odporu, a keďže tento prostriedok nápravy v zákonom ustanovenej lehote nevyužila, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Takýto platobný rozkaz predstavuje spôsobilý exekučný titul a v záujme rešpektovania princípu právnej istoty už v exekučnom konaní niet priestoru skúmať okolnosti, ktoré spadajú do obdobia pred vydaním tohto exekučného titulu.

34. Ústavný súd uvádza, že na súdne konanie, ktorého výsledkom bolo vydanie platobného rozkazu proti sťažovateľke, dopadala právna úprava Občianskeho súdneho poriadku, ktorou sa zaoberal aj súdny dvor v rozsudku C-448/17. Platobný rozkaz bol vydaný vyšším súdnym úradníkom, nie sudcom, pričom Občiansky súdny poriadok zakotvoval 15-dňovú lehotu na podanie opravného prostriedku – odporu, ktorý sťažovateľka nepodala. Sťažovateľka tvrdí, že podkladom pre vydanie platobného rozkazu bola spotrebiteľská zmluva obsahujúca neprijateľné podmienky, nerešpektujúca požiadavky kladené na ňu zákonom o spotrebiteľských úveroch, obsahujúca nesprávny údaj o RPMN. V odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľka argumentovala poukazom na rozsudok súdneho dvora C-448/17, smernicu 93/13/EHS, princíp ochrany spotrebiteľa. Je toho názoru, že exekučný súd bol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku povinný skúmať súlad exekučného titulu – platobného rozkazu so zákonom. Vyjadruje presvedčenie, že exekučný titul bol vydaný v rozpore s § 172 ods. 9 OSP, preto poverenie na vykonanie exekúcie ani nemalo byť vydané. Z uvedeného dôvodu sa návrhom domáhala zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v spojení s § 58 Exekučného poriadku.

35. Ústavný súd uvádza, že z rozsudku súdneho dvora C-448/17 vyplýva, že súdny dvor na rozdiel od krajského súdu a okresného súdu v štádiu vykonávacieho konania a priori nevyklučuje preskúmanie exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom na jeho vydanie, a teda vecnej správnosti exekučného titulu. Práve naopak, súdny dvor (za situácie, keď vnútroštátna právna úprava zveruje právomoc vydať platobný rozkaz vyššiemu súdnemu úradníkovi, pričom stanovuje iba 15-dňovú lehotu na podanie odporu – o takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky, keďže platobný rozkaz bol vydaný podľa § 172 OSP, pozn.) považuje za nevyhnutné takúto kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok uskutočniť ex offio (za podmienky, že to vnútroštátna právna úprava umožňuje), pretože len vtedy možno považovať ciele sledované smernicou 93/13/EHS za naplnené. V zmysle záverov súdneho dvora musí

vnútroštátny súdu posúdiť, či vnútroštátna právna úprava takýto prieskum v štádiu vykonávacieho konania umožňuje. V tomto smere sťažovateľka uvádza, že povinnosť *ex offo* skúmania zákonnosti exekučného titulu z hľadiska rešpektovania § 172 ods. 9 OSP pri vydávaní platobného rozkazu vyplýva súdu z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

36. Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nie je zrejmé, či sa krajský súd vôbec oboznámil s rozsudkom súdneho dvora vo veci C-448/17, napokon, predmetný argument sťažovateľky krajský súd ani neuviedol v sumarizácii odvolania obsiahnutom v odôvodnení uznesenia. V prípade, že krajskému súdu boli závery súdneho dvora vyslovené vo veci C-448/17 známe, neuviedol žiadne právne úvahy, ktorými sa riadil, keď nepovažoval argument sťažovateľky poukazujúci na tento rozsudok súdneho dvora, na smernicu 93/13/EHS a na princíp ochrany spotrebiteľa za spôsobilý ovplyvniť jeho rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky. Z odôvodnenia uznesenia nevyplýva, či bolo snahou krajského súdu na vec aplikované vnútroštátne právne normy interpretovať eurokonformne, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS, majúc na zreteli záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie, prípadne, prečo takýto postup ani neprichádzal do úvahy a nebol dôvodný.

Za daných okolností bolo nevyhnutné, aby sa krajský súd poukazom sťažovateľky na rozsudok súdneho dvora C-448/17 primeraným spôsobom zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vyrovnal, svoje právne závery presvedčivým spôsobom odôvodnil, a tým preukázal aj ich ústavnú akceptovateľnosť. Konštatovaný nedostatok v odôvodnení uznesenia krajského súdu oslabuje presvedčivosť rozhodnutia krajského súdu v intenzite dosahujúcej ústavnoprávnu relevanciu.

37. Ústavný súd poznamenáva, že uvedený rozsudok bol vydaný vo veci týkajúcej sa Slovenskej republiky, pričom reaguje na nedostatky platobných rozkazov, no súčasne jeho závery sú podporené ďalšou judikatúrou súdneho dvora, konkrétne rozsudkom zo 7. novembra 2019 v spojených veciach C-419/18 a C-483/18 (Profi Credit Polska S.A./Bogumiła Włostowska a i. a Profi Credit Polska S.A./OH). V zmysle predmetného rozhodnutia (bod 66) musí súd *ex offo* prijať opatrenia na vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie v zmluve, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice, a v prípade, že je to tak, posúdiť *ex offo* prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia (m. m. rozsudok z 9. 11. 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, rozsudok zo 14. 6. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10). V prípade, že vnútroštátny súd, ktorý na základe informácií o skutkových a právnych okolnostiach, ktorými disponuje alebo s ktorými sa oboznámil v dôsledku dokazovania vykonaného *ex offo*, zistil, že ustanovenie patrí do pôsobnosti smernice, konštatuje, že toto ustanovenie má nekalú povahu (bod 70), musí o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili (k tomu aj rozsudok z 21. 2. 2013, Banif Plus Bank, C-472/11).

38. Ďalej ústavný súd odkazuje aj na rozhodnutie vo veci z 26. novembra 2020 vo veci C-807/19 („DSK Bank“ EAD, „FrontEx International“ EAD), v ktorom súdny dvor konštatoval, že ak právne a skutkové okolnosti uvedené v spise predloženom vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na vydanie platobného rozkazu, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok, na ktoré spotrebiteľ nepoukazoval, ale ktoré súvisia s predmetom sporu,

bez toho, aby bolo možné v tejto súvislosti vykonať konečné posúdenie, vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v prípade potreby *ex offio* prijal potrebné opatrenia na vykonanie dokazovania s cieľom doplniť tento spis tým, že účastníkov konania pri dodržaní kontradiktórnosti vyzve, aby mu predložili vysvetlenia a doklady potrebné na tento účel. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný prijať *ex offio* opatrenia na vykonanie dokazovania, pokiaľ právne a skutkové okolnosti, ktoré sa už nachádzajú v uvedenom spise, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok (bod 52, k tomu aj rozsudok z 11. 3. 2020, Lintner, C-511/17).

39. Ústavný súd hodnotí napadnuté uznesenie krajského súdu pre nevyrovnanie sa s podstatným odvolacím argumentom sťažovateľky ako nepreskúmateľné a nezodpovedajúce požiadavkám vyplývajúcim z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

40. Sťažovateľka okrem nepreskúmateľnosti uznesenia krajského súdu namietala aj nesprávne právne závery krajského súdu. Ústavný súd vo všeobecnosti pri posudzovaní námietky nesprávneho právneho posúdenia hodnotí ústavnoprávnu udržateľnosť rozhodnutia všeobecného súdu, vychádzajúc z argumentácie všeobecného súdu uvedenej v odôvodnení súdneho rozhodnutia. Ústavný súd musí poznať dôvody a právne úvahy všeobecného súdu, ktoré ho viedli k prijatiu tohto ktorého právneho záveru, aby bolo možné preskúmať a vyhodnotiť, či sú tieto závery arbitrárne, či interpretácia príslušných právnych noriem učená všeobecným súdom popiera ich zmysel a cieľ a pod. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo vzťahu k hmotnoprávnej námietke sťažovateľky týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom, ktorý uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie potvrdil, konštatuje, že z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia, nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu sa ústavný súd ani nemohol vecne zaoberať touto námietkou a vyhodnotiť jej ne/opodstatnenosť. Posúdenie námietky nesprávneho právneho posúdenia bude prichádzať do úvahy až za stavu, keď rozhodnutie krajského súdu o odvolaní sťažovateľky bude spĺňať atribúty preskúmateľného rozhodnutia.

41. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky sťažovateľky o nedostatku odôvodnenia uznesenia krajského súdu ústavný súd pristúpil k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

42. Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 ústavy, vzhľadom na vyhovenie sťažnosti v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

43. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou krajského súdu, riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde), opätovne rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky podanom proti uzneseniu okresného súdu, rešpektujúc obsah a zmysel práv, ktorých porušenie bolo ústavným súdom zistené.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

44. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd konštatoval porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku procesnoprávnych pochybení krajského súdu – nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia, nie je za daného stavu možné konštatovať porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ani práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré majú zásadne hmotnoprávny charakter.

45. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného jej v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sa ústavný súd riadil tiež princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. US 303/04, IV. ÚS 64/2010), ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a jeho zrušením sa otvára priestor na to, aby sa krajský súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedeného práva hmotnoprávneho charakteru.

46. Ústavný súd preto tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

47. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáhala aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Rovnako tak podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

48. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, keď sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04). Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody už nie je možné napraviť, a to napríklad zrušením protiústavného rozhodnutia či opatrenia, prípadne uvedením do pôvodného stavu (napr. I. ÚS 15/02, I. ÚS 139/02).

49. V posudzovanom prípade možno konštatované porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa názoru ústavného súdu v plnej miere kompenzovať zrušením uznesenia krajského súdu a vrátením veci na ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

Trovy konania

50. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 375,24 eur.

51. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu).

52. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu